

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

5. mai 2017

Vår ref. 516719/v1

Deres ref. 17/570

Høring NOU 2017:4 Delingsøkonomien – muligheter og utfordringer

NITO er Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 83 000 medlemmer fordelt på alle næringer og sektorer i økonomien.

NITO ser som utvalget både utfordringer og muligheter ved framveksten av delingsøkonomien: Delings- eller formidlingsøkonomi kan bidra til mer effektiv utnyttelse av eksisterende ressurser, økt konkurranse, lavere priser, innovasjon, bedre produkt- og tjenesteutvalg og miljøgevinster. NITO mener at delingsøkonomi, under regulering, kan være et bærekraftig bidrag til norsk økonomi på enkelte områder. Samtidig representerer delingsøkonomien åpenbare utfordringer knyttet til bl a reguleringer og rettigheter i arbeidslivet samt skattemessige forhold.

Regelverk og administrativ praksis på en rekke områder ble utformet lenge før delingsøkonomien, og er dermed ikke «tilpasset» disse tjenestene. En konsekvens av at det pr i dag ikke finnes regelverk tilpasset denne nye typen virksomhet, er at man i større deler av arbeidsmarkedet kan få svakere vern og rettigheter.

Etableringen av nasjonale og internasjonale delingsnæringer i det norske markedet byr dessuten på skatteutfordringer. En konsekvens av at delingsøkonomi ikke underlegges regulering, er at skatteinntekter forsvinner. Det er derfor svært viktig å etablere lovgivning som kan regulere ny næringsvirksomhet og forhindre fremvekst av svarte markeder. Uten regulering mener NITO også at omfattende utbredelse av delingsøkonomi kan true det norske velferdssamfunnet, både fordi arbeidstakere får mer utrygge arbeidsvilkår og på grunn av redusert skatteinngang. NITO mener at kommersielle delingsvirksomheter må underlegges (ny) lovgivning som bidrar til å utjevne konkurransefortrinn og som sidestiller dem med etablerte virksomheter.

NITO mener utvalget har kommet med gode forslag på flere områder, og støtter tiltakene om:

- Informasjonsportal om rettigheter og plikter i delingsøkonomien
- Styrket dialog og meklingstilbud på forbrukerområdet
- Rapporteringsplikt til skattemyndighetene for delingsøkonomiplattformer
- Det bør vurderes en forenklet skattebehandling av småinntekter fra tjenester.

Muligheten for skattlegging av utenlandske formidlingsplattformer lå etter utvalgets oppfatning utenfor mandatet og er således ikke behandlet. Dette representerer etter NITOs syn en stor utfordring knyttet til delingsøkonomien. NITO mener alle sider ved skattlegging knyttet til delingsøkonomi bør utredes og følges opp med tiltak for å motvirke svart og skjult økonomi og sikre fremtidig finansiering av velferdsstaten.

Delingsøkonomien representerer et skritt bort fra faste ansettelsesformer, vil uregulert svekke arbeidstakeres vern og rettigheter og kan svekke den norske samarbeidsmodellen. De som tilbyr sin arbeidskraft innenfor disse plattformene står uten sikkerhetsnett og de fratras muligheten til å tjene opp pensjons- og stønadsrettigheter.

Omfanget av delingsøkonomi i Norge er foreløpig ikke omfattende, men har potensial til å vokse raskt og omfatte langt flere arbeidstakere enn i dag. På arbeidslivsområdet er NITO skuffet over flertallets «vente og se»-holdning i forhold til behovet for å avklare rammebetingelser for aktørene i delingsøkonomien. Vi er derimot enige i mindretallets holdning om det er viktig å være i forkant når det gjelder å avklare rammebetingelser, og støtter mindretallets innstilling om:

- Det er behov for trepartssamarbeid om delingsøkonomien
- Det bør nedsette et lovutvalg som vurderer arbeidsmiljølovens begrepsapparat
- HMS-konsekvenser innenfor delingsøkonomien bør utredes
- Behov for endringer i blant annet pensjons- og trygdeordninger for selvstendig næringsdrivende eller frilansere innenfor delingsøkonomien bør utredes.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær